"Published and distributed under permit (No. 643) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Joliet, Ill.--By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only. Best advertising medium to reach a quarter million Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found elsewhere

STEVILKA 101. JOLIET, ILLINOIS, 12. NOVEMBRA 1918. LETNIK XXVII

Nemški cesar se odpovedal prestolu in pobegnil.

Nemčija se podala in podpisala premirje.

MED POGOJI PREMIRJA SO: IZPRAZNITEV BELGIJE, FRANCIJE, LUKSEMBURGA IN ALZACIJE-LOTARINGIJE; IZROČITEV OGROMNIH MNOŽIN VOJNIH ZALOG; ZASEDBA LEVEGA BREGA RENSKEGA PO ZAVEZNIKIH; UREDITEV VZHODNE FRONTE; PREKLIC BREST-LITOVSKE POGODBE

Revolucija zmaguje v Berlinu in drugih mestih poražene Nemčije.

Kajzer se odpovedal prestolu.

Lonodn, 9. nov. (British Wireless Service.) — Danes popoldne v Londonu prejeta nemška brezžična brzojavka pravi:

"Nemški cesarski kancelar, badenski princ Maks je izdal sledeči odlok: 'Cesar in kralj je sklenil, odpovedati se prestolu.

"'Cesarski kancelar ostane v službi dokler se ne rešijo vprašanja v zvezi z odpovedjo cesarjevo, z odpovedjo prestolonaslednikovo prestolu nemškega cesarstva in Prusije, ter s postavljenjem vladarstva.

"'Za vladarstvo namerava imenovati' poslanca Eberta kot cesarskega kancelarja in predlga, da se sprejme zakon, ki uvede splošno volilno pravico in doloi ustavodajno nemško narodno skupščino, katera končno reši bodočo obliko vlade nemškega naroda in tistih ljudstev, ki se žele pridružiti Nemčiji.

"'CESARSKI KANCELAR.

"'Berlin, 9. novembra 1918.'"

Kajzer beži.

London, 10. nov., opolnoči. — Bivši nemški cesar in njegov najstarejši sin Friderik Vilhelm sta prekoračili holandsko mejo v nedeljo zjutraj, po brzojavkah iz Haaga.

Washington, D. C., 10. nov. — Vilhelm Hohenzolern je dospel danes dopoldne v Holandijo in potuje v grad Middachten, v mestu De Steeg, po brzojavki, katero je prejel ameriški vojni generalni štab iz Haaga in ki je utemeljena na časniški poročilih v nizozemskem glavnem mestu.

Brzojavka, datirana danes, se glasi;

"Časniška poročila naznanjajo, da je kajzer dospel danes dopoldne v Maastright, Holadija, in potuje dalje v grad Middachten, v mestu De Steeg, blizu Utrechta."

Oče in sin.

London, 10. nov., 2:04 pop. — Cesar Vilhelm je podpisal odpovedno pismo v soboto dopoldne v nemškem velikem glavnem stanu vpričo prestolonaslednika Friderika Vilhelma in feldmaršala Hindenburga, po brzojavki iz Amsterdama na Exchange Telegraph Co.

Nemški prestolonaslednik je podpisal svojo odpoved prestolu kmalu potem.

Pravijo, da sta bavarski kralj Ludovik in saški kralj Friderik Avgust tudi odpovedala prestoloma.

Premirje podpisano.

Washington, D. C., 11. nov. — Svetovna vojna je bila končana ob 6. uri davi, washingtonski čas (5 ura po chicaškem času), ko je rdeča revolucija na Nemškem, in ko je Vilhelm Hohenzolern, bivši cesar, na begu iz svoje rojstne dežele.

Ob 2. uri 45 minut davi je bilo v državnem departmetu naznanjeno, da so pogoje premirja, naložene po zavezniških in ameriški vladi, podpisali nemški pooblašenci opolnoči snoči, ob 5. uri po pariškem času, in da se sovražnosti nehajo šest ur pozneje.

Važno novico o koncu vojne je dal časniškim poročevalcem neki uradnik državnega deprtmenta. Rekel je:

"Premirje je podpisano. Bilo je podpisano ob 5. uri davi po pariškem času in sovražnosti se nehajo ob 11. uri danes dopoldne po pariškem času."

Osnutek pogojev.

Washington, D. C., 11. nov. (Po Associated Press.) — Pogoji premirja je bilo naznanjeno, bodo objavljeni pozneje. Vojaški veščaki tukaj pa smatrajo za gotovo, da obsegajo:

Takojšnjo umeknitev nemških vojaških sil iz Francije, Belgije in Alzacije-Lotaringije.

Razorožbo in demobilizacijo nemških armad.

Zasedbo po zavezniških in ameriških četah takih strategičnih toček v Nemčiji, ki onemogočijo obnovo sovražnosti.

Izročitev dela nemškega pomorskega brodovja in gotovega števila podmorskih čolnov zavezniškim in ameriški mornarici.

Razorožbo drugih nemških vojnih ladij pod nadzorstvom zavezniških in ameriške mornarice, ki jih bodo stražie.

Zasedbo glavnih nemških pomorskih opirališč po pomorskih četah zmagovitih narodov.

Izpustitev zavezniških in ameriških vojakov, mrnarjev in civilistov, ki so v nemškem ujetništvu.

Upori na Nemškem.

London, 7. nov. — Duh upornosti prešinja Nemčijo. Uporniki so zasegli vse nemško brodovje v Kielu in nadzirajo velik del Schleswiga in del Holsteina, kakor pravijo poročila iz nemškega velikega pomorskega opirališča na Exchange Telegraph Co. Delavski in vojaški svet je prevzel nadzorstvo nad Kielom in uporne čete so zasegle pocestne železnice in postaje.

Številne nemške posadke na južni baltiški brežini so ubegnile in gredo v Kiel, pravi brzojavka iz Kodanja. Rdeča zastava je bila razvita v Warnemendu, severnonemški luki, in v Rostoku na baltiški morski brežini.

Neprestane demonstracije se vršijo v Berlinu, po brzojavkah iz Stockholma. Dvajsettisoč ubežnikov iz made maršira po cestah glavnega mesta.

Nemiri v Essenu.

Amsterdam, 8. nov. - Telegrafska zveza med Amsterdamom ter Berlinom, Ljubekom, Bremenom in Hamburgom je ustavljena na prošnjo berlinskih poštnih oblastev. Poročilo se raznaša, da so bili nemiri v Essenu.

Telegrafske zveze ustavljene.

London, 8. nov. — Tlegrfaska zveza med Nemčijo in tujimi deželami bo pretrgana, po neki berlinski brzojavki, ki jo je poslol kodanjski poročevalec na Exchange Telegraph Co. Samo brzojavke se bodo smele odpošiljati

Bavarska republika.

Basel, 8. nov. — Republika je bila proglašena na Bavarskem ob zaključku velikega ljudskega shoda včeraj, pravi brzojavka iz Monakovega pod današnjim datumom.

Odpoved prestolu od strani cesarja Viljema in predstolonaslednika Friderika Viljema pred poldnem danes je zahteval ultimatum, ki ga je poslal upravni odbor nemške sociališke stranke ob 5 uri včeraj popoldne badenskemu princu Maksimilijanu, cesarskemu kancelarju, kakor poroča "Correspondent Socialiste", uradno glasilo sociališke stranke nemške (?).

Odbor je poudaril ves politični položaj, in njegovi dloki so bili vpisani v ultimatum.

Upor tudi v Bremenu.

London, 8. nov. — Mesta Bremen, Schwerin in Tilsit so se pridružila nemški revoluciji, po brzojavki iz Kodanja na Exchange Telegraph Co. Dr. Karl Liebknecht je baje vse pripravil za sestavo vojaškega soveta v Bremenu.

(Bremen je poleg Hamburga glavna luka nemška. Leži ob reki Weser, 59 milj jugozapadno od Hamburga. Schwerin je glavno mesto velike vojvodine Mecklenburg-Schwerin. Tilsit je mesto 35,000 prebivalcev v Vzhodni Prusiji.)

Med bojnimi ladjami.

Kodanj, 9. nov. — Šest nemških bojnih ladij, zasidranih izven Flensburga, je namerilo svoje topove proti revolucijonarjem in pričakovati je bombardovanje. Bojna ladja "Koenig", ki se ni hotela podati, je bila vzeta po trdem boju.

Vojvoda Brunswick odstopil.

London, 9. nov. (Brezžična brzojavka britanskega admiralstva.) — Brzojavka prejeta v Kodanju iz Brunswicka prek Berlina zatrjuje, da sta se kajzerjev zet, vojvoda Brunswick, in njegov naslednik odpovedala prestolu.

Iz Amsterdama poroajo, da so vsled navala na banke v Berlinu banke ustavile izplačevanje.

Revolucija se zdaj razširja po vsej zapadni Nemčiji, in je dosegla baje že Kolonijo (Koeln).

Upori v velikih mestih.

Kodanj, 9. nov. — Upori so se pripetili v Hanoverju, Koloniji, Brunswicku in Magdeburgu, po uradnem naznanilu v Berlinu. Ta mesta pa niso popolnoma v rokah upornikov, pristavlja naznanilo. V Madgeburgu se je posadka postavila v bran.

Splošen železniški štrajk se je začel v Nemčiji, po berlinskih brzojavkah na kodanjski "Social Demokraten".

Ljudska vlada v Berlinu.

Berlin, sobota, 9. nov. (Nemška brezžična brzojavka v London, 10 nov., 12:56 pop.) (Po Associated Press.) — Vlada nemškega ljudstva je bila ustanovljena v večjem delu Berlina. Posadka je prešla na stran nove vlade.

Delavski in vojaški svet je proglasil splošen štrajk. Čete in strojne puške so bile postavljene na razpolaganje svetu.

Straže, ki so bile nameščene pri javnih uradih in drugih poslopij, so bile umaknjene.

Friedrich Ebert, podpredsednik socialnodemokratske stranke, je novi kancelar.

Revolucija uspešna brez krvolitja.

Basel, 10. nov. — Uradna brzojavka, ki jo je prejela Havasova agencija iz Berlina danes, pravi:

"Uradno. Revolucija je zmagovito skoro brez krvolitja

"Splošen štrajk je bil proglašen danes dopoldne. Delo je bilo ustavljeno v vseh delodavnicah okoli 10. ure.

Čete z uporniki.

"Polk norinberških lovcev je potegnil z ljudstvom. Druge čete so hitro sledile njih zgledu.

"Aleksandrov polk je prestopil k revoluciji, ko je slišal izjavo poslanca Wallsa."

Essen v rokah upornikov.

London, 10. nov., 5:10 pop. — Essen, kjer so velike Kruppove tovarne, je baje v rokah revolucijonarjev, pravi brzojavka iz Amsterdama na Exchange Telegraph Co. Lajtnant Krupp von Bohlen und Halbach, načelnik Kruppovih tvornic, in njegova žena, poprej Bertha Krupp, sta bila dejana v zapor. To novico so prinesli iz Essena holandski delavci, ki si dospeli na posebnem vlaku v Zevengar v soboto.

Lipsko z revolucijonarji.

Kodanj, 10. nov. — Lipsko, največje mesto na Saškem, se j epridružilo revoluciji.

Delavski in vojaški svet je bil ustanovljen v Chemnitzu, Saško, kakor poroča Walffova agencija za novice. Svet je prevzel oskrbo vojaških in civilnih stvari. Nemirov ni bilo.

Svet je razglasil, da je njegov cilj sociališka republika za Nemčijo.

Virtemberg z revolucijo.

Basel, Švica, 10. nov — Vilhelm II., vladajoči kralj virtemberške monarhije, se je odpovedal prestolu v petek zvečer.

Stuttgart, glavno mesto virtemberško se je pridružilo revoluciji.

Vojaški svet v Stuttgartu, Koloniji in Frankfurtu so sklenili, proglasiti republiko.

NAJVEČJI VOJNI VRT V DEŽELI

Camp Dix, N. J., je letos obsadil največji vojni vrt, 400 akrov. Tu so videti vojaki, ko sprejemajo poslana semena.

VOJNI GOLOBI GREDO NA FRONTO.

Uradna poročila ż bojnih front pred dokončanjem vojne.

ZAPADNA FRONTA.

Francozi pridobili deset milj.

London, 7. nov — Zavezniške armbade prodirajo na vsej fronti hitreje, nego kedaj poprej na zapadnem bojnem polju.

Nemci se umikajo v velikim neredu in podjetja so videti podobna dirki za Aix-la Chappelle, daleč za linijo ob reki Meuse, ki postaja neobdržna za sovražnika, ker so jo Američani predrli proti jugu.

V Parizu nocoj izdano urazno poročilo pravi, da Francozi z vedno večjo naglico potiskajo Nemce nazaj severno od reke Aisne in na vsej ostali fronti. Napredovali so deset milj ponekod od včeraj.

Francozi prodirajo vzhodno od Nouvionskega in Regnavalskega gozda ter sevrno od reke Serre in Aisne.

Bitanrci pridobivajo naglo.

Britanske čete prodirajo skoro pravtako naglo. Severovzhodno od Valenciennesa so dospeli do predkrajev Quievrain in Crespin, tik belgijske meje.

Dalje proti jugu so zavzele mestece Angre. Jugovzhodno od Mormalskega gozda so Britanci zavzeli Monceau-St. Vaast in Mompieree, tri milje severozapdno od železniškega vezišča Avesnes.

Američani v Sedanu.

Washington, D. C., 7. nov. — Osvojitev Sedana po ameriških četah je "velik vojaški čin", je rekel danes vojni tajnik Baker, ko je bil obveščen, da so oddelki prve armade generallajtnanta Liggeta vkorakali v zgodovinsko francosko mesto."

(Pred 48. leti to jesen se je neka nemška armada bojevala pri Sedanu. Bila je zmagovita armada, ki je premagala Francoze pod Napoleonom III. in izpremenila francosko-prusko vojno v nemški triumf ter provzročila padec francoskega cesarstva in ustanovitev francoske republike. Bilo je dne 1. sept. 1870, da so Nemci dobili bitko pri Sedanu. Nemška armada pri Sedanu je poražena armada.)

405,000 ujetnikov v 10. mesecih.

London, 8. nov. — Zavezniki so zajeli 405,000 ujetnikov na zapadni fronti od dne 1. jan. do 5. nov., vštevši, kakor je bilo uradno naznanjeno snoči v zbornici prostakov. Od teh so ujeli Britanci 200,000, Francozi 140,000, Američani 50,000 in Belgijci 15,000.

Britanci zavzeli Avesnes.

London, 8. nov. — Osvojitev važnega mesta Avesnes in zasedbo zapadnega dela mesta Tournai poroča feldmaršal Haig v nocojšnjem uradnem naznanilu. Severno in južno od Avesnesa so britanske čete prekoračile linijo ceste Avesnes-Maubege.

Osvojili trdnjavo Maubege.

London, 9. nov. — Britanske čete so zavzele trdnjavo Haubege, jé danes naznanil feldmaršal Haig.

Južno od Maubega prodirajo Britanci proti vzhodu in so daleč prek ceste Avesnes-Maubege.

Britanske čete v Flandriji so prekoračile reko Scheldt na široki fronti severno od Tounai in so se ustanovile na vzhodnem bregu.

Zadnja trdnjava padla.

S to zmago so zavezniki zopet pridobili zadnjo važno francosko trdjavo, ki je bila v nemkih rokah.

Maubege so zavzeli Nemci po trdem bojevanju z Britanci in Francozi pozno v avgustu l. 1914. Mesto je nekaj milj od belgijske meje južno od Monsa, ki je trinajst milj severno od železnice.

Francozi zavzeli trdnjavo Hirson.

Pariz, 9. nov. — Francoske armade so danes napredovale več nego deset milj ponekod. Zasledovale so Nemce prek belgijske meje.

Trdnjava Hirson je bila zavzeta in Francozi so prodrli daleč onkraj iste ter osvobodili kakih dvajset vasi.

Američani napredovali.

Z ameriškimi četami na fronti ob reki Meuse, 10. nov., 7:30 zv. (Po Associated Press.) — Prva in druga ameriška ramada sta danes v svojih napadih ob rekah Maselle in Meuse napredovali na fronti približno 115 kilometrov (71½ milje).

Druga ameriška armada jed aner dopoldne začela svoj prvi napad v Lorainu. Njeni cilji so bii omejeni. Zavzela je vasi St. Hilaire in Marcheville in nekaj host.

Na streljaj od Bruselja.

London, 10. nov. — Britanci so prekoračili francosko-belgijsko mejo južno od reke Sambre, poroča feldmaršal Haig iz glavnega stana nocoj. Prodrli so štiri milje vzhodno od Rel naix in prišli na topovski streljaj do Bruselja.

"Avstrijci" pomagali Američanim.

Pariz, 6. nov. — Ameriških vojakov časopis "The Stars and Stripes" objavlja sledečo anekdoto:

"Trideset Avstrijcev, ki niso nikdar videli ameriškega vojaka, je bilo priddeljenih nemškemu polku, ki je imel zadrževati ameriško prodiranje severno od Verduna. Ko so zagledali napredujoče Yanke, so Avstrijci vstali in zakričali "Republika!" in se podali. Ko so nemške strojne puške začele streljati na Američane, so Avstrijci takoj s svojimi granatami prepodili Nemce.

BALKANSKA FRONTA.

Srbi prekoračili Donavo.

London, 8. nov. — Srbske čete so prodrle prek Donave na Ogrsko, kjer so bile sprejete z največjim navdušenjem, pravi službeno naznanilo srbskega vojnega urada, izdano v četrtek.

Reka Sava, ki se izliva v Donavo pri Belgradu, je bila tudi prekoračena.

Jugovzhodno od Belgrada so Srbo vkorakali v Višegrad in se odpeljali v Sarajevo na opvabilo začasne vlade. Naznanilo pristavlja, da so našli v Zemenu ob Donavi pet parnikov in en monitor. Nekaj nemških enot je še v Banatu (v južnem delu Ogrske).

Osvobodili mnogo krajev.

London, 9. nov. — V svojem prodiranjem sevrno od Donave in Save so srbske čete vkorakale v Moldavo, Bazeas, Kubin, Pančavo, Zemun, Klenak in Mitrovici, po tukaj prejetem srbskem uradnem naznanilu.

Dospeli v Sarajevo.

Solun, 9. nov. — Zavezniške čete so vkorakale v Sarajevo, Bosna, po današnjem uradnem naznanilu iz tukajšnjega francoskega glavnega stana. V Srajevu je bilo, da je bil avstrijski nadvojvoda Franc Ferdinand umorjen ravno pred izbruhom velike vojne.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto....$2.50
Za Združene države za pol leta $1.50
Za inozemstvo na leto.....$3.50
Za inozemstvo za pol leta.....$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 11. nov.—Zgodovinski dan je danes—velika vojna je končana! Nemčija se je popolnoma podala zmagovitim zaveznikom in je podpisala premirje. In kje je kajzer? Na begu!

Velikansko veselje in navdušenje so te novice vzbudile tudi v Jolietu, kakor po vsem svetu. Od 2. ure davi, ko so prve parne piščali zabrlizgale in naznanile veselo vest, do 8. ure nocoj so se vršile po vsem mestu najšumnejše demonstracije v zgodovini tega mesta v proslavo velevažnega dogodka. Od ranega jutra do pozne noči so bili po vseh cestah brezštevilni prizori divje navdušenosti nad končanjem največje vojne, ki je kdaj stiskala človeštvo. Med vreščeče brlizganje parnih piščali po vseh tovarnah in slovesno zvonenje cerkvenih zvonov se je vmešavalo patriotično petje in glasno vriskanje, trobentanje in zbijanje na ponve, kakor bi se vršila glavna vaja vseh turških godcev iz vsega sveta; in vmes glasno pozdravljanje in smejanje in vsakojako izražanje srčne radosti; in neštete pocestne parade z razvitimi zastavami in godbami na čelu; in nebroj "samodrčev" in drugih vozil, polnih razbrzdane mladine obeh spolov, — vse to je bilo nekaj divjega in obenem divnega, da te je nehote potegnilo vmes med množico, omamljeno in navdušeno do skrajnosti. Tako demonstracijo je treba videti, ker se ne da opisati. Zaključena je bila zvečer z generalno parado na Richards-street-grounds, kjer je bila na velikanski grmadi podoba kajzerjeva sežgana. Ob 8. uri zvečer so parne piščali utihnile in v mesto se je vrnil mir.

—Važen shod. Ob mnogoštevilni udeležbi najboljših mož naše slovenske naselbine se je vršil v nedeljo zvečer v zgornji dvorani naše stare šole javen shod, ki ga je sklical naš g. župnik, Rev. John Plevnik, v razgovor o perečih političnih vprašanjih. Otvoril je shod g. sklicatelj, ki je v daljšem nagovoru temeljito razložil pomen zborovanja v tem zgodovinskem času, ko padajo kralji in cesarji ter stopajo na njih mesta zastopniki ljudstva; v času, ko se ima odločiti tudi bodočnost slovenskega naroda. Omenivši razne važne dogodke zadnjega časa, je govornik končno poudaril našo dolžnost, da v imenu naroda doma prosimo našo ameriško vlado in našega predsednika Wilsona, da čuva inbrani sveta tla slovenske zemlje pri regulaciji novih meja bodoče Jugoslavije s posebnim ozirom na Trst, Gorico, Primorje, Koroško, Štajersko in Ogrsko. S svojim nastopom hočemo pokazati, je rekel govornik, da je Joliet ne le prvi v verskem oziru, marveč tudi v narodnem med prvimi. Govor je bil sprejet z burno pohvalo. Izmed nadaljnjih govornikov sta zlasti g. Jos. Dunda in g. Jos. Zalar znala navdušiti poslušalce ssvojimi lepimi besedami in pojasnili. Nazadnje sta bili predlagani in sprejeti dvoji resoluciji, kateri objavimo morebiti že prihodnjič.

— Glavna seja podružnice Knezoškof Jeglič št. 5 S. N. Z. se bo vršila prihodnjo nedeljo, dne 17. t .m., v dvorani K. S. K. J Zadnjo nedeljo se ni mogla vršiti radi javnega shoda v šolski dvorani, ki je obrnil vso pozornost nase.

— Naši bolniki. Rev. John Plaznik, naš g. kaplan, nam poroča: Doma se zdravi Barbara Posega, 1007 Herkimer street, ki je zbolela za influenco.

V bolnišnici sv. Jožefa, ki je od zadnje srede zopet odprta za obiskovalce bolnikov, so naslednji rojaki in rojakinje: Frank Stefančič, ki nima nobenega svojca tukaj in ni v nobenem društvu. — Mary Kovač, ki ima vročinsko bolezen. — Mrs. Mihevc iz Rockdala, je boljša. — Peter Ahačič. — Mrs. Golobič z Vine streeta, ki je prestala operacijo. — Frank Trlep z N. Bluff streeta, hudo bolen. — Domov so že šli Alojzij Slak (v soboto, prestal pljučnico), Edvard Slak in Leo Flander. Od tistih, ki so še v bolnišnici, ne boluje menda nobeden za influenco.

Kansas City, Kansas, 7. nov. 1918.—Cenjeno uredništvo:—Vsled španske influence je veliko ljudij v zadnjem mesecu v našem mestu umrlo; med njimi tudi nekaj naših Slovencev. Umrla je za to boleznijo Lena Košmrl, na 528 Reynold's Ave., dne 16. oktobra t. l. Rojena je bila pred 30. leti v Starem Kotu. Tukaj zapušča ljubega moža in četvero neodraslih otrok, kakor tudi sestro Mrs. Osvald. Pokojna je spadala k društvu presv. Srca Jezusa, k Oltarnemu društvu Presv. R. T. in k društvu Sv. Jožefa H. Z. Pred smrtjo je bila previdena s sv. zakramenti in vdana v božjo voljo. Njena družina, društva in naša župnija jo gotovo bodo veliko pogrešali. Naj v božjem miru počiva!

Dve leti star Anton Poje, sin Ludovika in Marije Poje na Orville Ave. je dne 19. okt. tudi za tobolcznijo umrl.

Tretja žrtev te epidemije je gospa Ana Šajnič, dobro znana vsem tukajšnjim Slovencem, iz 322 Ann Ave., je dne 21. okt. sladko in mirno v Gospodu zaspala, po okrepčanju s poslednjimi sv. zakramenti. Pokojna je bila rojena v Pregradu, občine Stari Trg, 32 let nazaj, in tam zapušča še svoje ljube stariše, a tukaj pa žalujočega moža Petra s šesterimi neodraslimi otroki in enega brata, Petra Majerle. Spadala je k tukajšnjem ženskemu društvu sv. Veronike št. 115 K. S. K. J., k Oltarnemu dr. Presv. Rešnjega Telesa, v katerih društvih je ila uradnica kot tajnica in blagajnica. Njena žalostna družina, obe društvi in sploh naša cela občina bodo rajnko veliko pogrešali, ker je bila visoko čislana od vseh zaradi njenega dobrodarnega življenja. Bila je zvesta in jako skrbna mati za krščansko vzgojo svojih otrok in je neumorno delala za napredek svoje družine in naše župnije. Ljubi Bog naj ji sedaj najobilnejše poplati vse te dobrote.

Starišem, oetom in sorodnikom teh družin izrekamo svoje globoko sočutje in sožalje. Bog sam naj jih podpira s svojo milostjo v času te britkosti!

Moje globoko sožalje je tudi do družine Štefana Kočevar na 207 Ross St., Joliet, Ill., ko je v kratkem vsled influence zgubila svojega sina Štephena, vojaka v taborišču Grank, Rockford, Ill. Milo mi je pris rcu, ko se spominjam na tega mladeniča, ki mi je bil ministrat v Leadville, Colorado, še v svojih mladih in nežnih letih. Bil je eden izmed mojih najboljših ministrantov. Noben mraz ali kako neugodno vreme da bi ga prestrašilo in do pridržalo, ampak vedno in redno je prišel, da bi stregel po angeljsko pri oltarju svojega Stvarnika. Zraven tega je bil priden, pokoen in ubogljiv deček svojim starišem in zaradi tega se j eprikupil celi Leadvilleski občini. Moliti hočem, da njegova strežba kot ministrat in vojak tukaj na zemlji najde večjo strežbo v nebesih, kjer neprenehoma služi in uživa Troedinega Boga z vsemi nebeščani za večnost.

Ko je ta influenca v našem mestu podlegala, smo lahko zopet veseli, in naš mestni župan Mendenhall nam je obljubil, da bodo naše cerkve in šole, ki so bile zaprte za pet tednov, zopet odprte dne 10. in 11. t. m.

Rev. John Perše.

IZ PISEM JUGOSLOVANSKEGA PROSTOVOLJCA.

Mr. Loui Rolih, 208 Jackson St., Joliet, je prejel od svojega brata Maxa, ki je bil prvi Slovenec iz Jolieta, da je odšel v jugoslovansko divizijo, dvoje pisem, iz katerih objavljamo sledeče vrtice:

Marseille, 14. sept. 1918. — Dragi brat Louis! Sprejmi srčen pozdrav pozdrav, kakor tudi tvoja družina. Jutri odpotujem v Bizerto, to je po dvotedenskem počitku. Torej želim, da bi vas ta list dobil pri najboljšem zdravju, kakor se sam počutim. Srčen pozdrav sem prijateljem iz Jolieta, posebno mr. J. Zalarju, mr. F. G., mr. Sitarju, mr. Jim Horwathu, Sekolovi družini in Roginovi in Golobitshevi. Kadar pridem na mesto, tiže izporočim, kako in kaj bo. Vaš vedno zvesti

Max.

* * * *

In potem:

Bizerta, Afrika, 24. sept. 1918. — Ljui brat Louis! Preden ti nadalje pišem, te ozir, vas najprej srčno pozdravim in vam želim vse dobro, predvsem zdravje, srečo in veselje.

Naznanjam ti, da sem srečno dospel do mojega cilja, radi česar sam jako zadovoljen. Prišli smo dne 17. t. m. iz Marseille, Francije, zdravi in srečni, samo vroče je ilo preveč par dni, ali danes je precej hladno, toda da je prav dobro vreme za nas, kajti smo začeli že "delati" s puškami. Zadovoljen sem z mojim stanom, samo v začetku je malo truda, ali drugače je vse dobro. Tudi jed imamo jako dobro in dovolj, tako da ni pritoževanja. Samo denarja nam primanjkuje in nekaj malenkosti, katerih smo ili navajeni, kakor chewing-guma in čokolade. Tukaj je težko kaj takšnega lobiti.

Kako je kaj v Jolietu? Ali ste zdravi? Ali napredujete kaj v narodnem oziru? Ali podružnica S. N. Z. kaj raste?

Tukaj nas je sedem Slovencev, ali i rajši videl, da nas je sedemsto. Zatorej le bodrite fante, da ne zaostajajo za drugimi narodi.

Zazdaj vam nimam kaj novega poročati, kajti sem eš novinec; ali kakor hitro se malo razgledam, vam izporočim kaj več.

Sprejmite prav srčen pozdrav in goreč poljub od vam vdanega **Maxa.**

Moj naslov: M. F. Rolih, -. četa, 1. bataljon, roj pošte 1917, Bizerta, Afrika.

* * * *

G. Jos. Zalar, predsednik podružnice Knezoškof Jeglič št. 5 S. N. Z., je prejel od našega jugoslovanskega prostovoljca pismo, iz katerega posnemamo sledeče:

Bizerta, Afrika, 22. sept. 1918 — Cenjeni gospod! V začetku mojega pisanja Vas prisrčno pozdravim in Vam želim vse najbojše. Naznanjam Vam, da sem srečno dospel do zaželjenega cilja in se tudi prav dobro počutim. Tukaj se nahajajo sledeči Slovenci: V. Oblak, V. Adamič, Lavrič, Ribič, Trošt, kakor tudi Louis Jager, bivši nadzornik naše S. N. Z. iz Chisholma, Minn., in še nekateri drugi, katerih imena so mi pa neznana. Vsi so "luškani" fantje, no, pa tudi imajo vsak svojo čast. Naznanjam Vam tudi, da je precejšnja vročina tukaj, kajti smo, mislim, v precejšnji ližini solnca. Kar se pa tiče drugih stvari, bom poročal prihodnjič, kajti zdaj sem še novinec in nesposoben, po resnici poročati o vojaških stvarehr. Samo to Vam naznanjam, da sem dobil ljubico, katera me varuje vsega zla.

Rad bi tudi kaj poizvedel od vas v Jolietu, kako kaj delujete v narodnem oziru. Ali se naši Sovenciv slavnem Jolietu kaj vpisujejo v podružnico Knezoškof Jeglič št. 5 S. N. Z.? Ali kaj odhajajo k vojakom v Slovansko Legijo? Ali še spijo spanje rbezčutnega? Prosim, dajte jih buditi, da tudi oni pripoznajo naše jugoslovanske ideje. Kajti doma je narod jako zaveden, torej bi bilo nujno potrebno, da so tudi ameriški Slovenci zavedni. Le naprej in brez strahu, kajti naša zmaga je zagotovljena. In pa naše pridne jolietske Slovnke, ali tudi one kaj delujejo za nas vojakei Ali se kaj zanimajo za naš Rdei križ? Treba je, da se tudi one kaj potrudijo za to stvar. Sa mo nepustite, da bi bili to stvar. Samo ne pustite, da ib bili ameriški oziroma jolietski Slovenci najzadnji, kajti naši v domovini napredujejo prav lepo. Ako bi bili naši Jolietanje tako zavedni, bi štela jolietska podružnica S. N. Z. že 1,000 članov in članic, mož in fantov, žen in deklet, a koliko jih šteje v resnici? Toda le s korajžo naprej! Samo delajte, vse za dom in narod!

Obenem Vas prosim, da kaj naberete v vaših krogih in mi pošljete kakšne stvari, ki jih pogrešam, kakor chewing gum, kak košček čokolade in tudi kaj drugega, kar se ne more tukaj dobiti. Pa nikar mi ne zamerite zavoljo te prošnje!

Zazdaj naj to zadostuje, ker se bliža čas, da grem na vežbanje. Torej pošiljam tisoč pozdravov Vam in vsem znanim družinam, vsem članom in članicam S. N. Z., zlasti pa vsem fantom in dekletom. Vaš prijatelj.

Max F. Rolih.

GLAS NARODA—GLAS BOGA.

Naš narod v domovini je od prvega dne, ko mu je bila dana prilika, da more in da sme izpregovoriti, odločno zagovarjal svoje narodne pravice ter tudi jasno izrazil svoje zahteve in narodne aspiracije. Prešel je skozi vse postaje trnjevega križevega pota,, šel skozi neznosno trpljenje, nesreče, divja in besna preganjanja in zasledovanja, ali kljub vsemu temu je zvesto in junaško branil ter zmagoslavno ohranil svojo najsvetejšo svetinjo, svoj največji ideal in najplemenitejši cilj: osvoojenje in zjedinjenje jugoslovanskega naroda.

Jugoslovanska ideja je v našem narodu v starem kraju vzplamtela nenadoma ter se razplapolala v ogromen požar, ki je objela vse naše dežele, vse jugoslovanske sloje, se stranke, vsakega posameznika. Izvršil se je podnjenim silnim in neustavljivim vplivom prostovoljni plebiscit, kakoršnega še ni videl svet, skoro sleherna občina, organizacija, možje, žene in otroci so odločno izjavili: Hočemo biti sami svoji v lastni državi.

In ta enodušna narodna volja, ta silni izraz narodne zavesti je našel ne samo upoštevanje priv seh narodih temveč tudi priznanje upravičenosti in pravičnosti. Premagal je ne samo vse ovire, katere so mu stavile na pot, ki so ga skušale in pretie zadušiti in oglušiti, temveč je dosegel popolno zmago: Avstrija, ki je skozi stoletja dušila svobodno izražanje narodne volje, preganjala in s silo ugonobljala vsako svobodoljubno gibanje, je morala danes pasti pred taistim narodom na kolena na povelje velikega predsednika Zdr. držav ter pristati na zahteve svojih nekdanjih sužnjev.

Še več! Jugoslovani v domovini so, še predno je bilo določeno premirje, upostavili svojo začasno clado, odpovedali se vsem vezem, ki so jih vezale z Avstrijo ali Ogrsko ter proglasili svojo neodvisno državo. Jugoslovanski Narodni Svet v Zagrebu pod načelstvom Slovenca Josipa Pogačnika, je veprzel že vso upravo v svoje roke ter imenoval tudi upravo za slovanske dežele.

Narod, ki je toliko stoletij roboval tujim gospodarjem, je vstal sedaj svoboden, prost vsakega tujega gospodstva, poveličan in zjedinjen v samostojni narodni državi. Jugoslovani so izvojevali popolno zmago, nastopajoč novo življenje v svobodi in neodvisnosti.

Izseljeni Jugoslovani, organizirani v narodno-obrambnih organizacijah, so vedno povdarjali in tolmačili tujemu svetu voljo naših rojakov v domovini. Neomajno so stali na pricipih, katere je naš narod prvi osvojil, principe samoodločevanja narodov, pravico, da sme vsak narod odločati o svoji vladi, o svoji bodočnosti. Zavedali smo se, da je narod v starem kraju v prvi vrsti poklican, da postavi svoje zahteve, za katerih uresničenje je moral toliko žrtvovati in toliko pretrpeti. Svestni smo si bili, da more edinole celokupen narod odločiti o naši bodočnosti, prepričani, da bode odločil pravino in najboljše za nas vse. Bili nismo drugega kot tolmači njegovih želj, zagovorniki njegovih stramljenj, izvrševalci njegove volje.

Ravno zaradi tega je našlo prizadevanje naših narodnih voditeljev izven domovine upoštevanje in doseglo toliko sijajnih vspehov, kajti zavezniške vlade so spoznale, da odgovarjajo to prizadevanje v resnici borbi celokupnega naroda, ki je, dasi ni smel dolgo izraziti odkrito svojih želj, vendar z dejanji dokazal, da se želi enkrat za vselej otresti tujega jarma in si osnovati svojo lastno narodno državo. Volja naroda v domovini je bila nam zapoved, njegovo stremljenje tudi naš cilj, kajti vedeli smo, da moremo ta cilj doseči le s popolno slogo, s popolno enodušnostjo v povdarjanju naših zahtev in aspiracij.

Številne izjave naših narodnih voditeljev so dokazale, da jim je volja naroda v stari domovini, katerega imajo predstavljati pred zunanjim svetom, nad vse, da ne žele ničesar drugega, da ne streme po ničemer drugim, da mu ne žele ničesar usiliti, česar ne želi in ne odobri celokupen narod v domovini. Delovali so vedno in edino v korišt vseh Jugoslovanov, prizadevali si, ojačiti in podkrepiti ujih prizadevanje, pridobiti jim vedno novih prijateljev in zagovornikov. Odpovedali so sev semu, kar bi moglo vreči le najmanjo senco na popolno svobodo našega naroda in le najmanj prikratiti njegovo pravico samodločevanja v vseh ozirih. Borili so se in se bore še danes proti vsem ki, nameravajo kovati koristi iz našega obupnega, a sedaj zmagoslavnega boja za sebe in ki bi hoteli prikratiti naš narod za njegove najsvetnejše pravice, četudi to mnogim ni povolji.

Najnovejši in največji dokaz te enodušnosti naših narodnih voditeljev z onimi v starem kraju nam nudi izjava izvrševalnega odbora Jug. Nar. Sveta v Washingtonu, katera je bila pred par dnevi objavljena v naših narodnih listih. Še jasnejši dokaz pa nam nudijo govori naših narodnih predstavnikov, Don Nika Grškoviča, predsednika Jug. Nar. Sveta, in dr. Kinka Hinkoviča, člana Jug. Odbora v Londonu, na velikem javnem shodu v New Yorku dne 7. novembra, na katerem je bila sprejeta naslednja

RESOLCIJA.

Jugoslovani, zbrani dne 7. novembra 1918 v New Yorku, N. Y., na narodnem zboru, izjavljajo.

Z razlogo, da je predsednik Združenih držav, Woodrow Wilson, dne 19. oktobra 1918. priznal v polni meri upravičenost narodnih stremljenj Jugoslovanov po svobodi in povdaril, da imajo oni sami odločiti o svojih pravicah in svoji usodi kot član velike družine civiliziranih narodov, in s tem priznal ne samo pravico samodločevanja, temveč tudi našo državno neodvisnost samo;

z razloga, da je Hrvatski Sabor prekinil vsako vez, ki je vezala naš narod s habsburško dinastijo in z avstroogrskovlado, ugoslovanski Narodni Svet pa prevzel kot začasna vlada Jugoslovanov vodstvo državnih poslov ter mu je ko tpredstavniku Hrvatov, Srbov in Slovencev položila nraodna vojska prisego zvestobe;

z razloga, da je avstroogrska mornarica danes pod oblastjo jugoslovanske narodne vlade v Zagrebu, ki jo je takoj ponudila Ameriki in njenim zaveznikom na razpolago;

z razloga, da demokratski čut celega jugoslovanskega naroda, odgovarjaje duhu časa, nujno zahteva republikansko obliko naše bodoče države;

z razloga, da smo se mi tu v Ameriki, uživajoč dobrote republikanskega sestava, prepričali potom iskušnje o njegovi prednosti;

z razloga konečno, da je bila v Zagrebu navdušeno aklamirana republika:

ZAKLJUČUJEMO:

da naj se izrazi globoko obutena hvaležnost ameriškemu narodu, vladi Združenih držav Amerike v roke predsednika Woodrowa Wilsona za tople simpatije, pomoč in priznanje opravičenih teženj Jugoslovanov po Svobodi ter za priznanje neodvisnosti jugoslovanske države;

da naj se jugoslovanskemu Narodnemu svetu v Zagrebu kot začasni jugoslovanski vladi izjavi, da smo z dušo in telesom z njo in da se obvezujemo na vsako moralno in materijalno pomoč, DA SE JUGOSLOVANI IZ BIVŠE AVSTROOGRSKE MONARHIJE IN IZ SRBIJE IN ČRNE GORE UJEDINIJO V ENI NERAZDELJIVI DEMAKRATSKI REPUBLIKI.

Pozivamo posameznike in vse jugoslovanske narodne organizacije v Ameriki, da se izjavijo v tem smislu in da delujejo v to svrho ter da pozovejo in pooblastijo Jugoslovanski Narodni Svet v Waschingtonu, kakor to delamo mi danes, da provede in izvrši te zaključke —Jugoslovenski Svijet.

Predsednik Wilson poziva rudarje na pomoč v vojni.

Washington, D. C., 9. avg. 1918. — Predsednik je izdal sledeči proglas: "Vsem zaposlencem v premogokopstvu:

'Obstoječe pomanjkanje premoga provzroča resno nevarnost — v resnici najresnejšo, ki nam stopa nasproti — ter kliče k takojšnjemu in krepkemu dejanju od strani operatorjev (rudniških posestnikov) in rudarjev. Brez primerne zaloge bo naš vojni program zadržan; izdatnost naše bojne moči na Francoskem bo zmanjšana; življenja naših vojakov bodo po nepotrebnem stavljena v nevarnost in njih težave bodo povečane, in mnogo trpljenja bo v mnogih hišah po vsej deželi med prihodnjo zimo.

'Dobro sem si v svesti, da so bile vaše vrste resno izpraznjene po vojaškem naboru, po prostovoljnem odhodu med vojake in po zahtevah drugih bistvenih industrij. Ta ovira pa se da premagati n dovolj premoga se lahko nakoplje vkljub isti, če vsakdo v zvezi s premogokopstvom, od najvišjega uradnika do najmlajšega dečka, opravlja delo po svoji najboljši moči vsak dan v polnem številu delovnih ur. Operatorji morajo biti prizadevni kot nikdar poprej, da dosežejo najvišjo izdatnost uprave, da ustanovijo kar najboljše delovne razmere in da pravično ravnajo z vsakomer, tako da bo imel vsak delavec priložnost delati po svoji najboljši moči. Rudarji naj se zglasijo k delu vsak dan, če jim ne zabranjujejo neizogibni vzroki, ter naj ne le ostanejo v rudnikih polni čas, ampak tudi gledajo na to, da izkopljejo več premoga nego kdaj prej. Drugi delavci v in ob rudnikh naj delajo tako redno in zvesto, da ne bo delo rudarjevo zadrževano na noben način. To bo zlasti potrebno odsedaj zanaprej, kajti vaša števila se utegnejo še bolj zmanjšati po vojaškem naboru, ki odvede v armado vaš primerni delež tistih, ki niso bistveno potrebni za premogokopstvo. Tisti, ki bodo potrjeni v vojake, a ki so bistveno potrebni, bodo premaknjeni po razredih in njih patrijotična dolžnost je, da to sprejmejo. In patrijotična dolžnost njih prijateljev in sosedov je, da jih imajo zelo v čislih radi tega. Edini delavec, ki zasluži obsodbo od strani svoje občine, je tisti, ki ne pomaga po svoji najboljši moči v tej krizi; ne pa tisti, ki sprejme premaknitev v razredbi ter dela redno in pridno za večje dobivanje premoga. Velika naloga se ima izvršiti. Operatorji in njih štabi sami je ne morejo izvršiti, niti ne rudarji sami; ali obe stranki, delajoči roko v roki s trdno odločnostjo, da odstranita deželi njeno največjo oviro za dobitje vojne, pa jo lahko izvršita. S polnim zaupanjem se obračam do vas, da prevzamete breme za pridelovanje zadostne zaloge premoga. Vi boste, tega sem gotov, sprejeli to breme in je nosili z uspehom, in tako delajoči boste vršili službo, ki je ravno tako vredna kakor služba v zakopih, in boste pridobili pahvalo in hvaležnost vsega naroda.

"Bela hiša, 9. avg. 1918.

"WOODROW WILSON."

WAR
Savings Stamps

CENA TEKOM OKTOBRA:
Ena znamka stane $4.21,
poln certifikat z 20. znamkami
pa $84.20.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200.
Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pismenim naročilom je pridejati denarno nakažnico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec
1006 North Chicago Street
Joliet - - Illinois

National Studio
R. PAWLOSKI, lastnik.
Izdeluje najlepše slike in se priporoča rojakom in rojakinjam ob priliki ženitovanj. — Chicago telefon 3245.
Cor. N. Chicago an Jackson St., Joliet.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar z 10 let. skušnjo
izdeluje vse pravne in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira: Ako imate odkoga v drugem mestu plačo za terjati; če hočete svojo plačo prepustiti; če potrebujete otrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. **Sedež: JOLIET, ILL.** Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov(ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za $500.00 in $250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za $250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

TRIUMFALNI POHOD V ŠT. JANŽ.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

O proslavi odkritja spominske plošče dr.-Janezu Ev. Kreku v Št.-Janžu na Dolenjskem priobčujemo še opis, katerega je objavila mariborska Straža pod gornjim naslovom v številki od 18 avgusta:

Št. Janž na Dolenjskem, 18 avgusta.

Jugoslavija, posebno pa Slovenija še takega triumfalnega pohoda, kakoršen je bil danes ob priiki odkritja Krekove spominske plošče v Št. Jauž, ni videla. Slavje je bilo od svojega začetka do konca izraz navdušenosti, ki vlada v seh jugoslovanskih pokrajinah za našo svobodo, za uresničenje velike K rkoev ničenje velike Krekove ideje — za Jugoslavijo. In enako veličastno in sijajno se je tam pojavila vroča, iskrena in bratska vzajemnost med Jugoslovani, Čehi in Poljaki. Slavnosti so se namreč poleg številnih slovenskih, hrvatskih in srbskih voditeljev udeležili i odlični voditelji češkega in poljskega naroda: Predsednik Češkega Svaza s tovariši ter Poljaki: Minister Glombinski, grof Skarbek in profesor Moraczewski.

Posebnega vlaka iz Ljubljane nam niso dovolili. (Dalje zaplenjeno.)

IzLjubljane smo se odpeljali krog osme ure zjutraj. Ob celi progi od Ljubljane do Št. Janža so bile posamezne hiše, vasi in trgi, cerkve in gradiči, drogi in drevesa okinčena z zastavami in cvetjem. Na potsajah so nas pozdravljale ogromne množice ljudstva, vršili so se navdušeni pozdravni govori, ljudstvo j emahalo z zastavami, s klobuki in robci, metalo cvetice in šopke na vlak in oduševljeno pozdravljalo posebno brate Čehe in Poljake. Gostoljubni Dolenjci so nas na postajah po staroslovenski navadi pogostili z vinom in jedili.

V Trebnjem je Neubaer pripeljal krdelo belooblečenih deklic in dečkov, ki so pevali "Hej Slovani" in klicali "Živijo Čehi! Živijo Poljaki!" Pesnik sam pa je pozdravil goste s pesniškimi besedami:

Prihajate k nam od povsod,
slavit moža, ki večno spava.
Nad grobom pa žari mu slava
in rod njegov praznuje god
življenja in vstajenja
iz robskega trpljenja.
Ker on se več ne prebudi,
pa narodu bodite vi
borilci in buditelji,
vodniki in učitelji,
da narod neha biti sluga,
da bo pogumen in krepak.
Pozdravljen Čeh nam in Poljak,
pozdravljeni sinovi juga!
Vaš pot naj bo triumf idej,
ki nam pot kažejo naprej,
do lepše sreeč in prostosti!
Pozdravljeni nam mili gosti!

Dohod na postajo Št. Janž je bil slikovit. Čakalo nas je kakih pet do šest tisočev ljudi. Po pozdravu je majhno dekletce ponudilo slovanskim gostom v znak slovenskega gostoljubja kruha in soli. Na to smo ob zvoku godbe in narodnih himen odpeljali na okinčanih vozovih — bilo jih je okoli 80 — v Št. Janž.

Vsled zamude na železnici smo dospeli na hrib Št. Janža šele ob ½3 uri. Ves hrib je bil podoben velikemu mravljišču. Mirno lahko rečemo, da je bilo ljudstva okoli 15.000. Vsa vas je bila v zastavah, cvetju in zelenju. Mogočni mlaji (nad 100) in slavoloki s pomembnimi napasi so nas pozdravljali. Sprejem je bil nad vse prisrčen. Po pozdravih se je darovala za došle goste sv. maša. Po maši pa je stopil na oder pred hišo smrti dr. Kreka njegov zvesti prijatelj župnik Bajec. Njegove besede, ko nam je slikal delo in cilje velikega pokojnika, so bile sprejete v viharnih navdušenjih. Nato se je nad sobo, kjer je umrl dr. Krek, odkrila spominska plošča. Občinski zastop domače občine je prevzel varstvo plošče. Potem so pozdravili zbrano jugoslovansko ljudstvo Stanek, Glombinski, Sedlak, dr. oKrošec in drugi. Na to se je vršil banket, na veseličnem prostoru pa se je začela prava velika jugoslovanska narodna slavnost. Vrstili so se pozdrav za pozdarvom, petje in godba. Vladal je vzoren red in mir. (Dalje zaplenjeno.)

Bili smo pria, kako je naše ljudstvo prirejalo bratom Čehom, Hrvatom in Poljakom in Srbom prisrčne ovacije, **ki povedo več kot vse drugo.** Tako odkrito prijateljstvo je vladalo med nami, tako prisrčno so bili naši severni in južni bratje sprejeti, da so bili do solz ganjeni. Žal, da nam manjka prostora, da bi mogli danes obširnejše poročati, kako sijajno, nepopisno lepo in svečano se je vršilo slavje, ki je posvečeno našemu očetu, prvemu graditelju JUGOSLAVIJE, dr. Janezu Ev. Kreku!

Nesmrtna mu slava!

B ODOČNOST SLOVENCEV.

Dr. A. Trešič-Bavičič v Ljubljanski Domovini.

Pod gornjim naslovom prinaša ljubljanska Domovina zanimivi lanek hrvaškega državnega poslanca dr. Trešič Pavičiča, in sicer v **hrvaščini** s ledečo opombo od strani uredništva:

V naši Domovini so izrazili svoje mnenje o gorečih narodnih vprašnijh in nalyogah našega naroda posebej ter Jugoslovanov ter vobče že različni odlični slovenski deželni in državni poslanci. Zdaj dajemo besedo tudi našim južnim bratom. Prvi se je oglasil hrvatski dalmatinski državni poslanec dr. Anton Trešič-Pavičič, ki je obenem tudi eden najodličnejših hrvatskih pesnikov, lirikov n velikih pesnikov, roman "Izgubljeni ljudje" ter celo vrsto silnih tragedij iz srvatsko in rimske zgodovine. Kot dolgoletni jugoslovanski politik neizprosne radikalnosti je postal žrtev Stuerhovega absolutizma, ter je junaško pretrpel strašne čase. Toda njegov možki pogum je ostal nezlomljen in živa vera v zmago jugoslovanstva se mu je le še utrdila. Kot goreč prijatelj in sobojevnik Slovencev ima med našimi politiki in leterati je desetletja mnogo prijateljev in dobrih znancev. Iz njegovega članka se uverijo čitatelji Domovine, kako lahko je umljiva hrvaščina Slovencem ter da sta si hrvaščina in slovenščina resnično sestri iste majke — Jugoslavija.—Za čitatelje, ki dosedaj še niso čitali hrvaščine, smo poleg neznanih besed dostavili slovenski prevod. Sovenci pa naj vidijo iz člankov hrvatskih in srbskih politikov, da stoje za nami Hrvati in Srbi kot ena sama velika obitelj ter da so hrvatsko-srbski narodni voditelji po misli in ustvu popolnoma edini z našimi voditelji in poslanci.

Članek glasi:

Za vse Jugoslovane je položaj težak, ker se nahajamo na mestu, po katerem so se delale skomine vsem narodom, odkar se piše zgodovina. Lepše lege ni v Evropi, ker se nahaja v sredini Sredozemskega morja, ki spaja tri kontinente. To je bila od pamtiveka najveja pot trgovine in bode tudi dokler bo obstojal svet. Vse presejevanje narodov, z vzhoda, severa in juga, so marala udariti na našo zemljo. Naš položaj je boljši kakor oni Italije in Grčije, ker imamo silno zaledje. To je naša sreča, istočasno pa tudi naša nesreča, ker smo ravno zaradi tega na poti pohlepnosti onih narodov, ki nimajo izhoda na Sredozemsko morje.

Toda ako je za vse Jugoslovane položaj težak, je vendar najtejži za Slovence. Oni so na poti co moraja najmočnejšemu in po morju in trgovini najpohlepnejšemu narodu na svetu, Nemcem. Nad tisoč let že udarjajo valovi nemštva ob slovenske hribe, osvajajo jih enega za drugim in vedno bolj potiskajo Slovence proti morju. V tej neenaki borbi je izgubil slovenski narod mnogo svojega ozemlja, ker ni imel niti ni mogel imeti oslona nad ruge slovanske dežele in narode. On ni imel niti svoje narodne prosvete, ni svojega jezika v cerkvi, kakor Hrvati in Srbi, da ga obrani. Ni še potekel niti eden vek, odkar se je prebudila slovenska narodna zavest in odkar je pričel gojiti svojo književnost. V tem kratkem času e uničil čudesa in pokazal s svojim napredkom v prosveti silno življenjsko sposobnost; in akotudi se mu ni posrečilo, zaustaviti nemško prodiranje, vendar se jej junaško uprl popolni germanizaciji, katera bi ga bila neizogibno zadela, da se ni pravočasno prebudil, ker se je baš v tem času nemški imperijalizem zavedel svojih ciljev in postal zaradi tega bolj agresiven, kakor kedaj prej.

No, ravnov tem času se je preudil tudi čut slovanske solidarnosti, slovenski narod pa ga je nekako instinktivno sprejel jačje, kakor drugi, čuteč, **da je v tem njegova rešitev, zlasti v solidarnosti z Jugoslovani, Srbi in Hrvati.**

Nemci so ili pripravljeni, priznati Hrvatom v trializem unekakšno samostojnost, pod pogojem, da se na eni strani trajno odpovedo Slovencem, na drugi pa, da se koljejo s Srbi. Svrha je jasna: najprej uničiti Slovence, Hrvate in Srbe pa oslabiti z medsebojno borbo tako, da bi oboji postali njihov pjlen. **Hrvati pa so že davno uvideli, da oni ne morejo obstojati brez Slovencev in Srbov.** Oni vedo, da so Slovenci njih prsobran, njihov ščit pred nemško silo in da bi bili brez Srbov droben del, ki bi se ne mogel dolgo upirati niti medžarskemu, kaj šele nemškemu navalu. Trije ali štirje milijoni Hrvatov ne ib mogli stvoriti niti močned ržave, niti močne kulture. Samo država z močno kulturo pa morejo obstojati in se neodvisno od drugih razvijati. Iz teh razlogov je zlasti v zadnjem času prevzel duh bratske solidarnosti vse Jugoslovane in je zlasti pri Slovencih razvit od najnižjega do najvišjega. Nikogar naj ne plaši politika nekaterih strank na Hrvatskem. Te stranke, ki gredo Nemcem na limanice in Madžarom, nimajo nikake zaslombe v narodu

More sed ogoditi, da ib Nemci in Madžari proti naši vojli oktrorirali našemu narodu neki novi državni red: da združijo na irpmer Dalmacijo s Hrvatsko in Slavonijo, da od Bosne in Hercegovine napravijo novo anovina ali da jih priključijo Ogrski. Toda to naj ne dela Slovencem niti najmanjših skrbi, kajti v tem slučaju ne ob naša ljubezen do njih klonila, niti ne bomo pozabili skupnega cilja, temveč bomo v stanu, da jih še bolj krepko podpremo v njihovem prizadevanju. (Šest vrst zaplenjenih.)

Mi ne moremo pustiti, da se od jugoslovanskega stebla odreže ena veja, ker bi morala neizogibno usahniti, ako ne bi prejemala življenjskega soka od dvajsetmiljonskega srbo-hrvatskega naroda. (17 vrst zaplenjenih.)

Nekateri Slovenci so v skrbeh, da bi mogli v skupnosti s Srbi in Hrvati izgubiti svojo individualnost. Tudi ta skrb je popolnoma neopravičena. Hrvati niso bili nikoli nasilni, temveč so celo sami vedno podlegali tujim vplivom, Sri pa so po svoji naravi zelo liberalni. Slovenci bodo mogli poponoma nemoteno v naši družbi še naprej gojiti svoj lepi jezik, svojo knji ževnost; česar pa kot majhen narod ne bodo mogli sami ustvariti, to bodo lahko vzeli od nas in podpirali naše znanosti v napredku. Njihovi kiparji, slikarji, glasbeniki, bodo postali v onem trenutku tudi naši, kakor bodo postali naši njihovi, ter jim bo življenje in ostanek mnogo lažji. Njihovi trgovci, obrtniki, veleindustrijalci bodo našli v skupnosti z nami svoje procvitanje. In sama slovenska književnost bo zadobila novih vzpodbud in novega življenjskega soka v bližnjem stiku z nami.

Kar pa je glavno, o, kakor hitro bo doseženo zaželjeno jedinstvo, v tistem trenutku prenehala vsaka nevarnost za Slovence, bodisi s severa, bodisi s severovzhoda ali od zapada. Prenehalo bo potujčevanje, prenehalo izgubljanje narodnega ozemlja. Kedor se bo zadel ob nje, bo zadel tudi ob Hrvate i nSrbe. Niti Hrvatov niti Srbov ne more niti najmanj motiti malenkostna razlika slovenskega jezikar, ker ga je mogoče z malo dobre volje tudi brez posebnega učenja razumeti. Istotako pa se tudi Slovencem ni trea mnogo učiti, da razumejo Hrvate in Srbe in v ljudskih šolah bo dovolj po par ur na teden, da se bodo otroci naučili, kakšne so razlike, na visokih šolah pa samo občevanje zlišalo dijake. Trgovina in promet nas bo vedno bolj zbližala, zlasti pa skupni interesi skupne bodočnosti.

Eno pa je gotovo, da ne bomo šli Hrvati Nemcem in Madžarom na limanice in **da se docela zavedamo, da ni za nas življenja brez skupnosti s Slovenci in Srbi.** Prepričani smo, da bi prišla za Slovenc ivrsta na nas, da izginemo kot narod. (Devet vrst zaplenjenih.)

NARODI, VOJNA IN MIR.

V "Domovini" piše pod gornjim naslovom Junij Brut:

Svetovna vojna današnje dobe je vojna narodov. Zato se je v tem času več premišljevalo, kaj je narod, kaj je narodnost in kakšno bodi razmerje med narodi.

Podajamo tu nekoliko glavnih toček, ki so v celoti podlaga naše deklaracije in naj nam bodo vodilne misli pri našem nadaljnjem boju. Le na tej podlagi se bo mogel končno ustvariti tudi stalen mir.

1. Človeštvi živi, se razvija in izpopolnjuje v narodih.

2. Narodnosti se ne ločijo samo po jeziku—**ampak tudi po rasi, značaju,** čustvu. Zato se mora sak narod vzgajati in razvijati ne le v svojem jeziku, ampak tudi v svojem duhu.

3. Vsak narod je svooden. Vsak narod ima v življenju svoj namen, zato mora biti svoboden, da more nemoteno služiti svojemu namenu.

(4. točka cela zaplenjena.)

5. Nasilje med narodom je enako nasilje nad ljudmi. Vsako nasilje je dokaz barbarstva, in svoboden narod ima v imenu kulture pravico, da se bori za svojo svobodo.

6. **Vsak narod si izbira in določa sam svojo vlado in je pokoren samo nji. Ta vlada je izraz narodne volje —zato mora vlada vladati v soglesju z narodno voljo.**

7. Ker bi vsled prevelikih zahtev enega naroda prišli v nevarnost življenjski pogoji drugega naroda, prihaja med narodi do dogovorov s sosedi. Ti dogovori se morejo izvršiti samo v soglasju obeh narodov.

8. Vojna je ostanek barbarskih časov, ko je človek kakor divja zver napadal svojega soseda in ga s silo prisilil, da jih je li eden suženj, a drugi gospod. Kulturni narodi obsojajo vojno, ker ponižuje človeka pod žival. Ravnopravnost vseh narodov in naši nazori o svoodi narodov izključujejo vojno.

9. Življenjska vprašanja narodov naj se rešujejo pred razsodiščem, ki je izvoljeno iz naroda. Ako se dva naroda glede gotovih vprašanj, ki nastajajo vsled ege in položaja, ne moreta dogovoriti, predložita svoj spor razsodišču, kakor predloži vsak človek svoj spor sodišču. Ker je nemogoče, da bi si vsak s pestjo delal pravico, oziroma hoteli doseči svoje krivične namene, to je edina pot, ki jo more sprejeti zveza narodov. V tem vsi narodi soglašajo.

10. Dasi bi bilo človeštvo popolnejše, ako bi bil na svetu samo en narod —priznavamo vendar, da je konkurenca med narodi vzrok napredka. Ta **konkurenca pa ne sme nikdar preiti** v nasilje in mora priznavati geslo: **Vsakemu svoje.** Da se ublaži razmerje med narodi, zato goje narodi kulturo. Kultura ne priznaje vojne. Znanost in vera (krščanstvo, pravo ne nasilno) požlahtni človeški rod.

To ne o nič nemogočega, ako pojdejo milijoni denarja, ki so šli doslej za militarizem, v kulturne namene. Zato bodo nastale iz vojašnic šole in razni človekoljubni zavodi—iz vojaških skladišč zaloge za uboge, in iz pušk knjige in knjižnice, ki bodo dvigale človeški rod k njegovi dostojnosti iz sedanjega propada, da bo vreden sin solnca.

VOJNA BEDA PRI NAS IN DRUGOD.

Znano dejstvo je, da so morale slovanske pokrajine, zlasti jugosovanske, največ pretrpeti v sedanji vojni, in to v vsakem oziru. Od Slovanov se je zahtevalo največ žrtev, skrbeli pa so najmanj za nje, pobrali so jim celo vse, kar so imeli, da so s tem odvzetim blagom preskrbeli Nemce in Madžare. Avstrijska aprovizacija se ni brigala zas lovansko prebivalstvo, če ima kaj jesti ali ne, pač pa je še gledala, da je ona sama povzročila še večje sctradanje in lakoto. Ni čuda tedaj, da je ljudstvo umiralo gladu, proti čemur so iznašli avstrijske oblasti izvrstno sredstvo, tonamreč, da so prepovedale objavljati take smrtne slučaje, cel narod kot tak pa naravnost strada še edaj.

(Konec prih.)

Lokalni zastopniki(-ice) "A. S."

Aurora, Ill.:John Kočevar
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Bridgeport, O.: Pos. Hochevar.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Johnstown, Pa.: And. Tomec.
Kansas City, Kans,.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastelo in Jakob Juvanich.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričer.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg(Cleveland): John Lekan.
Pittsburgh, Pa.: George Weselich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Staunbaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: Anton Malesich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Mary Torkar
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Youngstown, Pa.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini. Uprav. "A. S."

INSOMNIA

ali zguba spanca dokazuje, da so živci neredni in rabijo okrepčila. Ako nimate pokoja, ako ste zlahka ozlovolite in postanete nervoren, potem rabite okrepčilo, ki pomiri in ohladi živce. Vzemite Severov Nervoton. Poskisite ga rabiti kadar se zločutite, kadar imate je zlo na umu se čutite kakor bi se nečesa bali, ne najdete pokoja in ne morete spati a še živci nočejo pomiriti. Ta lek potolaži živce, okrepča bolnike in mu prinese počinek ter zdravo spanje. Ves život se počuti na novo pokrepčan, posebno po živčje. Cena $1.25 v seh lekarnah. W. F. Severa Ca., Cedar, Rapids, Iowa, —Adv. Nov.

MALI OGLASI.

— AKO RABITE FIRE-PROOF Safe pokličite Chicago Phone 2654-W. Joliet. *

KILA OZDRAVLJENA

Kosem dvignil hlod pred leti, sem se utgal. Zdravnik je svetoval edino rešitev — operacijo. Pas ni pomagal. Konečno sem dobil stvar, ki me je ozdravila. Leta so pretekla in sem vedno zdrav, dasi težko delam s tesarji nisem bil operiran, nisem zgubil ure časa, niseh imel sitnosti. Jaz ne prodajam ničear, a hočem vam poslat popolno navodila kako se ozdravite, če mi pišite: EUGEN M. PULLEN, Carpenter, 498 E. MARCELLUS AVE., MANASQUAN, N. J.. Izrežite ta na oglas in ga dajte onemu, ki je utrgan, ker mu morda ohranite život, ga rešite nadloge in nevarne operacije. S24 O.1-15-29, N12-26, D10-24, J.7-21 F.4-18 M. 4-18

Pri prehladih

vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala z Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajšljivo in prijetno.
Jedino pravi s varstveno znamko sidro
35 in 65c v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Naša velika in moderno urejena tiskarna

zdeluje najhitreje in najlicneje VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva, cerkve in šole, trgovce in obrtnike, ter zasebnike.

Prestavljamo iz slovenskega in drugih jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnice, pravila in poročila, ali tiskovine za prirejanje veselic in razne druge take stvari. Pišite nam za cene, da si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki.

V lastnem domu---1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

ZA KRUHOM.

POVEST.

POLJSKI SPISAL H. SIENKIEWICZ — POSLOVENIL P. MIKLAVEC

(Konec.)

No se je vže razprostirala nad zemljo, ko so v rnej daljavi ugledali ljudje luč, kakor veliko zlato zvezdo, kakor vzhajajočo zoro al' solnce, ki je razla z nenavadno hitrostjo, razlivaje okolo sebe krvavo, rudečkasto zarjo.

'Les gori! Les gori!—" klicali so v taborji.

Truma ptic je vreščeč letala od vsih stranij lesa, in kračala v krogu kolebajoč se v zraku. Živina v ograji je žalostno mukala, psi so tulili, ljudje begali sem in tja, ne vedoč osupneni, dali se požar morda tudi na nje ne spravi; toda močen veter je zamogel gnati plemen le proč od rudeče zvezde, potem tretja. Oba sta se brzo zlili s prvo in požar je razsajal na čedalje večjih prostorih. Plameni so se razlivali kakor voda, raztezali se po suhih vrveh divjega srobota in stresali listje. Veter je na to odtrgaval to gorečo listje, vnašal ga v zrak in nosil ognjene ptice vedno dalje in dalje.

Hikori so pokali v plamenu s treskom, kakor bi iz topov streljal. Rudeče ognjene kače vile so se po smolatem lesovji goščave. Sikanje in šum plamenov, lomlenje vej, trušč vedno bolj razprostrirajočega se ognja spremljan s kričem osupnenih ptic— vse to je polnilo ozračje. Skoraj neba dotikajoči se drevesa tresla so se, kakor ognjeni stebri in tožeri. Prežgane vrvi robota odtrgovale so se od dreves in odskakavaje od debel grozno zamahovale v ozračji, kakor satanske roke, iskre padale so in ogenj širile od revesa do drevesa. Nebo je zarudelo, kakor bi gori razsajal drugi požar. Vse se je razsvetlilo kakor po dnevu. Tako so se zlivali vsi plameni v jedno veliko morje, in raztezali se rez les, kakor dih smrti ali gnjev božji.

Dim, vročina in smrad ožganih dreves napolnoval je ozračje. Ljudje v taborji, dasi tudi jim ni grozila nevarnost, spustili so se v krik in klicanje, kar se je naglo od te strani kder se je požar razajal, prikazal Črni Orlik. Njegov obraz je bil od dima očrnjen. Ko so ga bili obstopili, podprl se je o karabin in rekel: "Nič več ne boste sekali. Zapalil sem les. Zjutraj boste imeli na onej-le strani toliko polja, kolikor ga bodete hoteli."

Potem se je približal k Marici in zašepetal. "Moraš biti moja, ker sem jaz ta, ki sem les zapalil. Kdo je tu močnejši od mene?"

Deklina je vsa strepetala, kajti meces mu je svetil naravnost v oči— strašen je bil videti...

Denes prvikrat po svojem prihodu v Ameriko hvalila je v duhu Boga, da je bil Jakob daleč v Lipnici.

Požar, čedalje huje esneč, razširjal se je dalje in dalje; počelo se je daniti, a dan je imel biti mračen indeževen. Pri svitu jih jeo dšlo nekoliko pogledat na pogorišče, toda ni bilo mogoče blizu priti, ker prevelika vročina teag ni dopuščala. Druzega dne povznašal se je čad in dim nizko v ozračji, da človek človeka za malo korakov oddaljenosti ni mogel vzpoznati. Po noči pako jelo je deževati in kmalu potem liti, kakor ploha. Možno, da je sam požar pregrevši ozračje bil vzrok vpadanju oblakov, a poleg tega bila je sedaj baš vspomladna doba, ko ob bregovih rek Mississipija, Arkansas in Rudeče reke navadno močno dežuje. K temu dopomorejo mnogo tudi sopari vod, kateri v Arkansasu pokrivajo malik blatu mala jezera in potoke, kateri naraščajo vzpomladi, ko se sneg na visokih gorah taja. Vsa frata se je razmočila in promenila polagoma v velikansko kalužo. Ljudje po cele dni od dežja premočeni, počeli so bolehati. Nekateri so zapustili naselišče, hrepeneč priti v Clarcsville, toda vrnoli so se nazaj s poročilom, da je reka narasla in da ni mogoče črez njo priti. Položje naselnikov postajalo je čedalje strašnejše, kajti od njih prihoda tu sem minol je vže mesec, živež je pohajal in novega si iz Clarcsvilla ni bilo mogoče dovažati. Jedino Loretu in Marici je manje pretil gald, ker bedela je nad njim močna roka Črnega Orlika. Dan jej je orlik obečal, — da se vrne ž njo, ako mu poda roko — če treba tudi v Lipnico, bila je z njo veča bridkost, nego tolažba. Vrnoti se v Lipnico, kder je bival Jakob, toda vrnoti se — njemu otujena! Ne, ne! Rajši hoče tu umreti, tukaj — pod prvim drevesom. Mislila je, da se tako tudi zgodi.

Mej tem je čakal naselbine še drug udarec.

Vedno huje in huje je lil dež. Jedenkrat po noči, ko je odšel Orlik po svojej navadi v les, razlegal se je v taborji presumljiv krik: "Voda! voda!"

In ko se ljudje probudili iz sna, zagledali so vtemi, dokler je oko segalo, vso ravnino okrog sebe pod vodo od vetra razburjeno. Slaba in temotna nona svitloba lesketala se je, kakor jeklo v lomečih se, vzburjenih vxalovih. O te strani, kder so stali panji in pogorišče, bil je slišati šum in pritok novih valov, gonečih se sem v divjem produ. V taborji nastaj je grozen krič. Žene in otroci plezali so na vozove, možje pak so bežali, kar so moči dopuščale k zapadnej strani frate, kder še drevesa niso bila posekana. Voda jim je segala vže skoraj do kolen, a še neprestano rasla. Šum iz lesa se je vedno množil, spojivši se s prestrašenim krikom, klicanjem imen in prošnjami o pomoč. Kmalu potem je tudi zverjad jela begati pred prodom valov tekaje preplašena sem ter tja. Bilo je videti, da postaja okrutnost produ neprestano večja. Ovce so tu in tam vže plavale in žalostno bleketaje klicale na pomoč, Dokler niso izginole odnešene v nasprotno stran. Dež je lil, kakor iz vedra, in vsaka minuta je grozila z večjo in večjo nevarnostjo. Oddaljeni popreje šum izpremenil se je v ogromen hrušč in jek razburjenih valov. Vozovi so se pod vsakim navalom stresali. Očividno je bilo, da to ni bil običajni Arkansas in njeni mnogoštevilni pritoki provzročila povodenj. Bil je to potop: drevesa so se izruvala s koreninami, tramovje se lomilo, nastala groza, razjarnenje življev, tema, smrt.

Jeden od voz, stoječ najbližje pri pogorišči, se je prevrnol. Na v srce segajoči krič v njem se nahajajočih žen: 'Pomoč!" skočilo je nekoliko mož od dreves, toda valovi so zgnjetli branitelje, zlili se nad njimi in odnesli jih v les, v pogin. Na drugih vozovih lezli so vže na platnene strehe. Dež je lil neprestano, tudi tema je padala vedno nižje in nižje na to zamračeno loko. Hipoma je plul mimo tram, na katerim je bila sedaj nad, sedaj pod vodo opaziti poginjajoča človeška postava, včasih se je prikazala kaka žival ali zopet človek, včasih se prikazala na površji vode roka in zopet izginolo pod vodo—na veke. Rastoči trušč vode ogluševal je vse, tudi tulenje toneče zverjadi in klice: "Jezus Marija! Jezus Marija!" Na loki so se se delali vrtinci in vodne propasti, vozovi so ginoli...

A Lovro in Marica? Pod bajtice, v katerej je stari kmet pod Orlikovo plahto ležal, ohranil ju je v tem hipu, kajti vzplaval je, kakor splav. Valovi so ga vrtili naokrog po frati noseč ga dalje k lesu in udarili tamo ž njim ob jedno in drugo drevo in porinoli ga končni v strugo potoka, nesli ga dalje v temo. Deklina kleče pri starem očetu, dvigala je svoje roke k nebu in prosila za pomoč, a v odgovor so jej bili le trpki udarci valov od vetra razburjenih... Vže se je bila streha zrušila... in ves ta splav zamogel se je razbiti v prvem trenotku; kajti pred njim in za njim valila so se debla zrušenih dreves, katera so ga zamogla bodisi ali potopiti, ali prevreči...

Konečno se je zapletel ta splav mej veje necega drevesa, kateremu so zgolj vrhovi moleli iz vode in v tem hipu se je oglasil raz onega drevesa človeški glas:

"Vzemite karabin in pojdite na drugo stran, da se splav ne prevrne, ko skočim!..."

Komaj sta Lovro in Marica to storila, skočila je nekaka postava raz veje na splav.

Bil je to Orlik.

"Marica," rekel je, 'kakor sem ti vže rekel, ne zapustim te, Bog mi je priča, jaz vaju tudi iz te povodnji rešim!"

Pri tih besedah odsekal je s sekiro, katero je ime seboj, vejo z drevesa, in v trenotku je obtesal, na kar je odrinil splav raz vej in začel veslati.

Ko je prišel na pravo rečišče potoka, plavali so s hitrostjo bliska; kamo?, — niso vedeli, toda plavali so. Orlik je sedaj pa sedaj odstranjeval debla, veje ali zavračeval splav, da bi se izognil devesom na potu stoječim. Njegove veikanske moči so neprestano rasle. Njegovo oko je vkljub zavladavšej temi opazilo še vedno pravi čas in vsako nevarnost. Minola je ura za uro. Vsak drug bi bil vže omahnol od truda, a na njem ni bilo videti utrujenosti. Proti jutru stoprv došli so iz lesa, kder vže nobenega drevesnega vršiča več zapazili niso. Vsled tega bila je vsa okolica malik velikemu morju. Podvojeni prodi žolte in penaste vode drvili so se s hrupom po pustej ravani. Mej tem se je vže močno danilo. Orlik, videč, da ni nobenega drevesa blizu, prehenal je za trenotek veslati in obrnol se k Marici, rekoč: "Moja si sedaj, ker sem te iztrgal smrti iz naročja!"

Njegova glava bila je odkrita, obličje mokro od znoja in zarudelo od napora, da, po boji z valovi skoraj ognjeno, imelo je tak izraz moči, da se Marica denes prvokrat ni drznola mu odgovoriti, da je vže drugemu obljubila.

"Marica," rekel je nežno orlik, "Marica moja prisrčna!"

'Kamo plujemo?" je vprašala, hoteča spraviti govorico nad ruge stvari.

"Kaj mi mar za to! Samo da sem tu pri tebi... s teboj... ljubljana!"

'Vselej, dokler nam še smrt preti!"

Orlik začel je vnovič veslati. Mej tem je bilo Lovretu neprestano hujše. Včasih ga je polastila vročnica, včasih ga popuščala, toda neprestano je slabel. Njegovemu staremu utrujenemu telesu bilo je tih muk vže preveč. Bližal se je konec, zanj veliko vpokonjenje, velika olajšava. Okolo poldneva se je probudil iz nezavesti in šepetal:

"Marica, jaz jutraišniega dneva vže ne dočakam. Ah, hčerka moja, da ne bi bil nikdar iz Lipnice odšel in tebe od tebe tamkaj odvel! Ali Bog je usmilen. Preterpel sem vsled tega veliko in nemara mi moje grehe odpusti. Zagrebita me, ako bodeta zamogla, a tebe naj Orlik spremi k starem gospodu v Novi Jork. Dober gospod je to, on se usmili, da ti popopnino in ti se vrneš v Lipnico. Jaz se tjakaj vže več ne vrnem. O Bog, usmiljeni Bog! dopusti vsaj mojej duši, da bi kakor ptica zamogla tjakaj poletiti in so Lipnico ogledati!"

V tem se ga je polastila vročnica, začel je blesti.

"Pod Tvojo obrambo bežim, o sveta Bogorodnica!"

Pa je naglo zokričal: "Ne vrzite me v vodo, vsaj nisem pes!... " Nato se je očividno vzpomnil, kako je hotel Marico utopiti, ker vnovič je klical: "Dete moje, dete moje, odpusti mi! Odpusti!"

Ubožica je ležala pri njegovem vzglavji in plakala. Orlik je veslal a solze so mu stiskale grlo.

Proti večeru se je vzjasnilo. Solnce se je še pred zahodnom prikazalo na potopljeno pokrajino in odbijalo se v vodi dolgem, pozlačenim povesmi. Stari je počel umirati.

Bog se ga je usmili in mu dal lahko smrt.

S početka je ponavljal se žalostnim glasom: "Odšel sem iz Poljske, iz domače zemlje..." ali pri navalu vročni se mu zdelo, da se domov vrača. Zdelo se mu je, da mu je strai gospod v Novem Jorku dal denarja za potovanje in za plačilo zemljišča, in da se vračata nazaj oba, on in Marica. Videlo mu se je, da sta na morji, da parnik ide po dnevu in po noči, in da mornarji prepevajo. Potem vidi pristajo v Hamburgu, iz katere se je podal nekdaj na morje, različna mesta vrste se mu prel očmi, nemška govorica mu doni v ušesih, toda vlak leti ž njim dalje naprej in Lovro čuti, da se bliža domačiji. Kaka radost napolnuje njegove prsi! drugo ozračje, drug mil vetič pihlja mu sem od rojstega kraja ... Kaj je to? Meja. V njegovem nesrečnem srci bije kakor kladivo... Vozite dalje! Bog, o Bog! Ah, to so vže polja in grude Poljakov... sivkaste hišice in cerkve!... Tamkaj kmet v sivej čapki karaka za plugom... Pasteza k njemu iz vagona roke... Dalje ne zamore govoriti. Voz ide neprestano naprej. Kaj pa je to? mesto Przyrubel in za Przyrublom je vže Lipnica. Ideta oba — on in Marica — po cesti in se plačeta. Vspomlad je. Priroda se razcvita. Hrošči buče o ozračji. V Przyrubli zvoni "Ave Marijo"... Jezus! Jezus! še črez ta holmec: a tamo pri tem križi stopi vže mejnik — to je lipniška meja. In oona ne hodita več... letita, letita kakor bi imela krila... vže sta na griči, pri križi, pri mejniku... Kmet se vrže na tla, raduje nad srečo, poljublja zemljo, pleza po kolenih ke križu, objema ba in vže v Lipnici. Da, da! Vže v Lipnici, kajti mrtvo njegovo telo počiva vsredi splava a duša je odletela tjakaj, kder čaka sreča in večni mir...

mysl &išč :e

Zastonj kliče nad njim dekle: "Oče, oče!"

Nesrečna Marica! vže se več ne povrne k teib. Njemu je dobro v Lipnici.

Nastala je noč. Orliku opal je vže drog iz roke, veslanje ga je utrudilo in oglašal se je glad. Marica, kleče pri mrliči molila je s pretrganim glasom Očenaše — a naokrog je bila po vsem obzoru videti xoda.

Priplula sta v rečišče neke večje reke, kajti prod začel je spav vnovič hitreje nositi. Ni bilo več mogoče ž njim vladati. Mogoče, da so bili tudi le vrtinci, ki so se drvili nad prepadi stepe, kerf čestno jih je zavrtilo. Orlik je vže čutil, da ga moči zapuščajo, a v tem je naglo skočil k nogam in zakričal: "Zar ane Kristusove! Jaz vidim luč!" Marica je pogledala na ono stran, na katero je Orlik z roko pokazal. In v resnici se je vliskalo nekaj v daljavi, kakor ogenj, čegar zarja se je odbijala v vodi.

"To je ladja iz Clarcsvilla!" — zaklical je naglo Orlik. "Yankeeyi*) so jo poslali na pomoč. Le da ib naju ne zgrešili! Marica, jaz te ohranim. Hoop! Hoop!"

V tem se je zopet poprijel vesla se vso močjo. Ogenjček pred očmi jima je rastel in v njegovej luči se je videval dotični predmet kot velika ladija. Bila je sicer še močno oddaljena, toda bližala se je... Črez nekaj časa je opazil Orlik, da ladija ne ide naprej.

V tem sta priplula v velik in širok prod, porivajoč ju v nasprotno stran od ladje.

Naglo se je strlo tudi veslo v Orlikovi roki.

Bila sta brez vesla. Prod ju je odnašal neprestano dalje, svetloba se je zgubljala. Na srečo zadel je splav črez četrt ure ob drevo, ki je stalo tu v samoti in tako sta obvisela ob njegovih vejah .

Začela sta klicati na pomoč, toda vodni šum je ogluševal njune glasove.

"Vstrelim," — rekel je Orlik —" in oni ugledajo svitlobo, zaslišijo pok."

In komaj si je to domišljal in izrekel, vže je dvignol nakvišku karabin, a namestu strela začu se je gluhi klopot petelina ob ponvico. Prah se je bil premočil.

Orlik je pal na splov. Ni ga bilo ve sveta, ni bilo pomoči Ležal je trenotek kakor mrtev, potem pak je dvignol in rekel: "Marica... drugo deklino bi bil vže davno z njeno voljo ali proti njenej volji vzel in v les zanesel. Mislil sem tudi s teboj tako storiti, toda nisem si drznol, ker sem te ljubil. Hodil sem kakor volk samoten po svetu, ljudje so me se bali, a jaz sem se bal, jaz se strašil tebe... Marica, ti si me najbrže očarala! Ker me vendar ne moreš ljubiti, je za-me smrt najboljša. Ali te toraj rešim, ali sam poginem, a če poginem, pa pomoli, ljubljana, za-me vsaj Očenaš!... Kaj sem ti storil?... Vsaj ti vendar nisem nič zakrivil!... Ah, Marica, Marica! Bodi zdrava, ljubezen moja, solnce moje!..."

A predno si je zamogla domisliti, kaj hoče storiti, vrgel se je v vodo in začel plavati. Hipoma je zapazila v temi njegovo glavo in roke, razgrebajoče vodo v produ — a Orlik je bil izvrsten plavač. Brzo jeje je izginol izpred očij. Močan prod vode oviral ga je v gibanji, kakor da ga nekaj o tilnik tišči., Toda izmotal se je vedno in se poganjal naprej. Ako bi se bil zamogel izognoti produ, ako bi nemara prišel na drug prod — gotovo bi bil dospel k clju. Ali tako se je pomikal vkljub vsim nadčloveškim silam le polagoma naprej. Gosti rumenkasti valovi metali so mu često pene v oči, a on je vselej krepko dvignol glavo, nabral sape uprl oči v daljavo, da bi videl, kde se nahaja ladja z lučjo. Včasih ga je kak večji val vrgel nazaj, vasih povznesel nakvišku; oddihaval se je čedalje težavneje, čutil je vže, da mu noge slabe. Pomislil si je: "Ne priplavam!" toda šepetalo mu je nekaj v uho, kakor glas Maričin: "Reši me!" in tu je vnovič začel obupno grebsti z rokami razburjeno vodo. Obličje mu je bilo uznojeno, usta je zalivala voda, oči so se divje izbulile... Ko bi se vrnol, znabiti bi še po produ k splavu priplul, toda on na to ni mislil, ker svetloba ladje se mu je neprestano bližala... In resnično pomikala se je tudi adja k njemu, nošena po ravno tem produ, proti kateremu je on plaval, s katerim se boril. Naglo je začutil, da so mu noge odrevenele... nekoliko obupnih pregibov... ladja je bila vže blizu!...

"Pomoč! Pomoč!..."

Poslednjo besedo udušila je v njem vže voda, ki se mu je zalila v grlo. Ponoril se je. Valovi os se mu zlili črez glavo. Ladja je bila vže tukaj. Vžes liši škrapotanje in pluskanje vesel ob vodo; poslednjič še napne svoj glas in kliče nap omoč... Slišali so ga, kajti pluskanje vesel je postalo hitrejše. Toda Orlik se je potopil vnovič. Pograbil ga jemočan vrtinec... Črez trenotek se je prikazalo še telo na valovih, potem se je samo jedna roka še povznašala nad vodo, nato druga in naposled je izginol v kopelji...

Mej tem je Marica sama na splavu z mrtvim očetom začudeno zrla na odaljeno luč...

Prod je nesel svetlobo k njej... Vže je vgledala ladjo z nekolikimi vesli, ki so se pri blesku ognja gibali kakor rudeče noge velikega hrošča.

Marica je začela obupno kričati.

"Hej, Smith!" — oglasil se je angleški nek glas. "Naj me obesijo, ako ne čujem glasa na pomoč in evo, ravnokar ga zopet slišim."

zČrez trenotek prenesle so močne roke Marico v čoln, toda Orlika v tem čolnu ni bilo.

Črez dva meseca potem izšla je Marica iz bolnice v Little-Rocku in za denarje, ki so jih dobri ljudje nabrali, se je popeljala v Novi-Jork. Toda tih novcev ni bilo dosti. Nekoliko pota morala je storiti peš, v nadaje pa je, naučivši se vže nekoliko angleški, izprosila si pri kondukterjih, da so jo jemali zastonj. Mnogo ljudij se je usmililo te nesrečne, bolehne slabotne dekline z velikimi modrimi očmi, bolj podobne vže senci nego človeškej postavi; mnogo se jih je usmililo beračice, proseče se solzami milosrdja. Ljudje se niso vže proganjali tako, kot življenje in njega usoda. Kaj bi si imela v tem ameriškem vrtinci, v tem ogromnem "businessu" začeti poljska cvetka lipniška? Kako si najti sveta? Tamošnji voz je moral preiti črez njo, moral raniti njeno nežno telo, kakor vsak voz ide prek cvetke, katera mu stoji na potu...

Shujšana, vsa set resoča od utrujenosti, potegnola je za zvonec v Water Streetu v Novem-Jorku: iskala je Marica tamo pomoči pri starem gospodu, ki je bil rodom od Poznanja...

Odprl jej je nek neznan ptuj človek.

"Je- li gospod Zlatopoljski domai"

"Kdo pa je to?"

"Stari gospod." In pokazala je listek.

"Je umrl."

"Umrl? In sin? — Gospod Viljem?"

"Je odšel."

"A gospodična Ivanka?"

"Je odšla."

Vrata so se pred njo zaprla. Usela se je na prag in začela plakati. Bila je zopet v Novem-Jorku, sama, rez pomoči, brez obrambe, brez denarja, udana v božjo voljo.

Ali naj tukaj ostane? Ne, nikakor! Pojde k pristaji, pade nemškim kapitanom k nogam in prosi jih, da naj jo vzemo seboj; ako se se usmilijo, preide v vropo ter se preberači skozi Nemško Nemčijo in vrne v Lipnico. Tamo je njen Jakob. Ona razven nje ga vže nikogar nima na tem širokem svetu. In ako je vže k sebi ne pritisne, ako je na njo pozabil ter odrine od sebe, umre vsaj blizu njega... Šla je v pristajo in pala k nogam nemških kapitanov... Bili bi jo vzeli, kajti da bi bila le nekoliko ozdravela, bila bi zala deklina. Oni ib jo radi vzeli, ali kako? Zakon jim tega ne dovoljuje. In pa še... pohujšanje iz tega?!... Naj jim torej da pokoja!...

Deklina je hojevala spat na ono pomostje, na katerem sta spala z očetom takrat... v onej pomenljivej noči, ko jo je hotel utopiti... Hranila se je s tem, kar je zmetavala voda na breg, kakor sta se bila v Novem-Jorku vže takrat z očetom hranila. Na srečo je bilo leto.. toplo... Vsak dan, komaj da se je razdanilo, hojevala je k nemškim kapitanom prosit usmiljenja, toda slednji dan vedno — zastonj. Imela je rasnično veliko potrpežljivosti. Mej tem jo je zapuščale moči. Čutila je, da ako ne odide kar napreje, umre, kakor vsi oni, na katere jo je doslej beda vezala.

Jedenkrat zarana privlekla se je vsa onemogla in osvedočena, da je to poslednjikrat, k pristaji, ker se ni nadejala več juteršnjega dneva učakati. Sklenola je, ne več prositi, nego zlesti na prvo ladjo, ki odide v Evropo, da se nekde skrije... In ko ladija vže odrine, ter jo najdejo, vsai je vendar v odo ne vržejo, in če jo tudi vržejo— kaj za to?! Bilo jej je to vže vse jedno, kako umreti, ako vže umreti mora....

Toda v pristaji, na pomostji, vodečem na ladjo, pazili so ostro na prišlece in tako jo je stražnik odpahnil koj prvim poskusu. Usela se je torej na kol pri vodi in zdelo se jej je, da se polastuje vročnica... Počela se je nasmihovati... nekaj šepetati...

"Vsaj sem ta gospica jaz, Jakob, in obljubo sem ti obdržala. Kaj me ne poznaši"

'Nesrečnica ni dobila vročnice, pač pa je zblaznela. Od tega dne prihajala je dan zad nevom k pristaji—iskat —Jakoba. Ljudje so se je vže privadili, dajali ji miloščine. Ona se je pokorno zahvaljevala, smehljaje se kakor dete... To je trajal dva meseca.

Jedenkrat pak ni prišla k pristaji in od te dobe je nihče več ni videl...

Samo policijske novine prinesle so drugi dan poročilo, da se je pri bregu pristaje našlo mrtvo truplo dekleta neznanega imena in pokolenja.

*) Amerikanci.

Chicago Phone 4635

California Wine House

Narodna Vinara

PURE WINES

Paul Bakotich & Co.

918 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Kadar rabite kakoršnekoli vrste

BARVE

za notraj ali zunaj — za hišo ali kako drugo poslopje, ali pa če raite

VARNISH

OLJE, STEKLO, STENSKI PAPIR oglasite se pri nas, kjer dobite najboljše blago in najceneje.

Najboljša Mixed Paint, gal. $2.50

Chicago Phone 999

GEORGE PEELING

122 Bluff St., Joliet, Illinios

Dobro sredstvo za vtrett

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

imaže nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celem svetu.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35 in 65c v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street. New York, N. Y.

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti $1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne.

Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....Anton Nemanich st.
Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad $3,500.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej nas obiskati v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

Slavnoznani

SLOVENSKI POP

proti žeji — najbolje sredstvo

Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za okrepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bott. Co.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480

913 N. Scott St. Joliet, Ill.